

Unglingar og vímuefnaneysla Áhrif á félagslega heilsu og virkni

Dr. Jóna Margrét Ólafsdóttir, félagsráðgjafi, MA, MAC
Lektor við félagsráðgjafardeild, HÍ
Meðferðaraðili hjá Lausninni. Fjölskyldu og áfallamiðstöð

Unglingar

- Tími umbreytinga
 - Líkamlegar breytingar
 - þroski
 - Lagalegar breytingar

Þroskastig unglingsáranna

- ▶ 10-14 ára (early adolescence)
 - ▶ Kynþroski
 - ▶ Sterk tengsl við foreldra
 - ▶ Sterk viðhorf gegn vímuefnaneyslu
- ▶ 15-17 ára (middle adolescence)
 - ▶ Áhrif vina aukast
 - ▶ Uppreisn
 - ▶ Viðhorf til vímuefnaneyslu breytast
- ▶ 18-21 ára (late adolescence)
 - ▶ Meira sjálfsöryggi
 - ▶ Viðhorf til heilsu breytast

Verkefni unglingsáranna

- Sætta sig við kynferði sitt
- Átta sig á kynhneigð sinni
- Ákveða hvert skal stefna í námi eða starfi
- Verða sjálfstæður einstaklingur

Áhættuþættir

- Erfðir
- Skapgerð
- Aldur við upphaf neyslu
- Áhrif vina
- Fjölskylda
- Skólaganga
- samfélag

Verndandi þættir

- Persónuleiki einstaklingsins
- Sterk tengsl við fjölskyldu og samfélag
- Þátttaka í félagsstarfi/tómstundum
- Uppeldisaðferðir foreldra
- Samfélag

Merki um vímuefnaneyslu

- Skólinn
- Heilsa
- Samskipti við fjölskyldu
- Samskipti við vini
- Persónulegir þættir

Félagslegar afleiðingar

- Áhrif á sjálfstraust, sjálfsvirðingu og sjálfsmynd
- Virða ekki eigin mörk né annarra
- Fara yfir eigin viðhorf og gildi í neyslunni sem ýtt getur undir áframhaldandi neyslu
- Einmannaleiki
- Neikvæð styrking
- Félagsleg einangrun
- **Internetnotkun**

Kvóð

➤ Foreldri:

-hann er í sínu herbergi að spila tölvuleiki með vinum sínum og **bara að drekka bjór**...við erum bara döldið hrædd þegar frændi hans kemur í bæinn....þeir hafa neplega mjög slæm áhrif á hvorn annan....

➤ 18 ára strákur:

- ...þveist mar sér strax klám í barnaskóla...ég var ca 10 ára og fannst það eitthvað spennandi...svo byrjaði neyslan og mar getur fundið klám alls taðar á netinu...mar þarf alltaf meira til að fá dópamín þveist...meiri neysla – óislegra klám og hrillingur...get ekki sagt frá hva ég var að sjá til að fá kikk...var svo disgust...

jona@hi.is